Handläggare
Annsofie Sarenäs
Miljöstrateg
Bygg- och miljöförvaltningen
0140-688 16
annsofie.sarenas@tranas.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Koldioxidbudget för Tranås kommun

Förvaltningens förslag till beslut

att avsluta koldioxidbudgeten på Tranås kommuns hemsida.

Sammanfattning

Tranås kommun har haft en egen koldioxidbudget i tre år som stöd i klimatarbetet och för att visa hur utsläppen behöver minska för att nå Parisavtalet. Budgeten används som beslutsunderlag, särskilt inom transportsektorn, och har främjat samverkan mellan aktörer. Den finns både som digitalt verktyg och rapport, och uppdateras två gånger per år.

Framöver kan budgeten bidra med kunskap, konkreta åtgärder och ökad förståelse genom utbildningar och stödmaterial.

Om kommunen väljer att avsluta sin lokala budget kan den istället hänvisa till den regionala koldioxidbudgeten, men då uteblir extra stöd och synligheten på hemsidan begränsas till en länk. Kommunens arbete för att minska koldioxidutsläppen påverkas inte av vilket alternativ som väljs.

Beskrivning av ärendet

Tranås kommun har sedan 2022 varit pilotkommun för att ha en koldioxidbudget på hemsidan. Beslutet från 2022 så skulle arbetet utvärderas igen efter ett par år.

Under 2022 beslutade Kommunfullmäktige:

att godkänna förslaget från Klimatrådet att Tranås blir pilotkommun i länet för publicering av koldioxidbudget. Kostnaden belastar kommunstyrelsen.

att utvärdera arbetet efter två år för att i kommunstyrelsen besluta om eventuell fortsättning.

Hur har det fungerat med koldioxidbudgeten?

Tranås kommun har haft en koldioxidbudget i tre år för att tydliggöra utmaningarna med att nå Parisavtalet. Den visar hur mycket utsläppen måste minska årligen och baseras på dagens utsläppsnivåer.
Tranås koldioxidbudget finns både som digitalt verktyg (ClimateVisualizer) och

som rapport. Den uppdateras två gånger per år med nya data. Budgeten har varit ett viktigt beslutsunderlag, särskilt inom transportsektorn – det område som står för de största utsläppen i kommunen (exklusive konsumtionsbaserade utsläpp). Den har också främjat samverkan mellan olika samhällsaktörer och bidragit till arbetet med att minska fossila utsläpp, vilket är ett av de mest aktuella miljömålen.

Vad kan koldioxidbudgeten bidra med framöver?

Koldioxidbudgeten fungerar som ett tydligt och pedagogiskt visningsverktyg i kommunens klimatarbete. Koldioxidbudgeten lyfter klimatfrågan via hemsidan där allmänheten kan ta del av den. Koldioxidbudgeten är ett kunskapsunderlag och kan ligga till grund för konkreta åtgärder.

Leverantören erbjuder klimatsupport i form av rådgivning, presentationer och pedagogiskt material. De kan även hålla digitala dragningar för olika målgrupper och bistå med textstöd för att integrera budgeten i strategiska dokument och handlingsplaner.

Under hösten lanseras även materialet *"Och de andra växthusgaserna då?"*, som visar hur koldioxidbudgeten kan kompletteras med mål för andra utsläpp utanför dess statistiska ramar. Under 2025/2026 erbjuder leverantören en utbildning baserad på koldioxidbudgeten, med syfte att öka förståelsen och främja samarbete i klimatfrågan. Kommuner erbjuds upp till 30 kostnadsfria platser, med krav på att deltagarna samverkar. Utbildningen består av en digital del (ca 1 timme) som genomförs individuellt, följt av fysiska klimatsamtal i grupp.

Vad händer om vi slutar använda budgeten?

Om kommunstyrelsen beslutar att inte fortsätta med en lokal koldioxidbudget, kan Tranås istället använda den regionala budgeten som tagits fram för hela länet. Den regionala och den kommunala budgeten är snarlika, men det finns vissa skillnader: Tranås har en större andel utsläpp från arbetsmaskiner, men en mindre andel utsläpp från el- och fjärrvärme. Se bilder på nästa sida.

Kommunens arbete för att minska koldioxidutsläppen är oberoende av vilket beslut som tas. Kommun bedriver redan idag ett klimatarbete genom tre åtgärder för att minska koldioxidutsläppen; krav på förnybara bränslen vid upphandlingar, främjande av hållbar arbetspendling och omställning till fossilfria fordon. Dessa insatser kräver en beteendeförändring inom organisationen och ett långsiktigt engagemang från både ledning och medarbetare. För att kunna följa upp effekterna av dessa åtgärder krävs ett systemstöd för mätning av koldioxidutsläpp, så kallat klimatbokslut, vilket idag saknas, se bilaga. Att arbeta för att kunna följa upp koldioxidutsläppen är ett mer angeläget område än att visa utsläppen via en koldioxidbudget.

Tranås koldioxidbudget

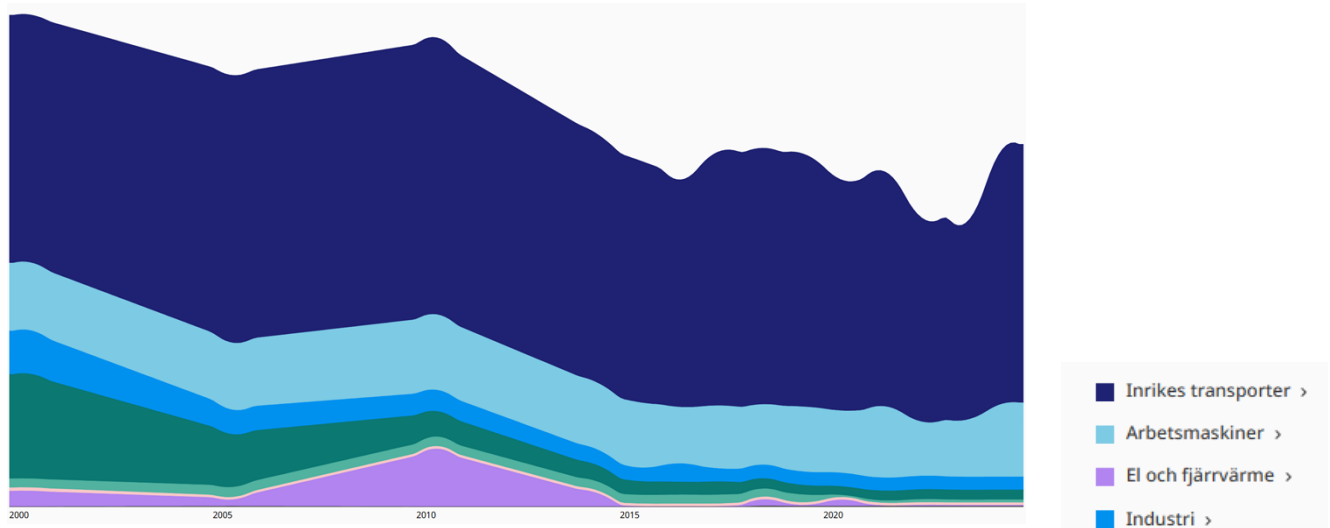

Jönköpings läns koldioxidbudget

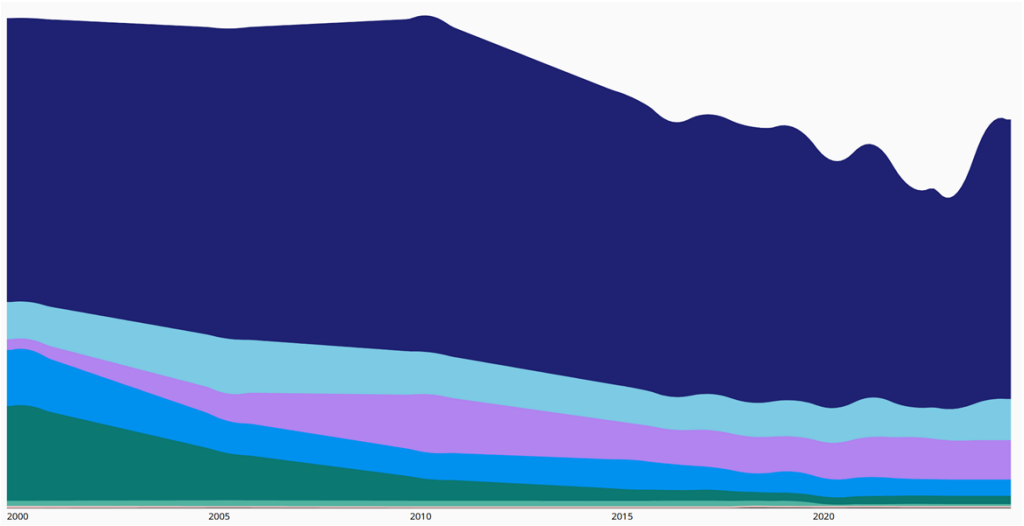

Omvärldsanalys

Under två års tid har Tranås, Värnamo och Gislaved varit pilotkommuner för att införa en koldioxidbudget i samarbete med Klimatrådet. Detta arbete resulterade i att länsstyrelsen, Klimatrådet och Region Jönköpings län gemensamt tog fram en regional koldioxidbudget för hela länet. Regionen står för de löpande kostnaderna för budgeten.
Kommuner som inte har en egen koldioxidbudget hänvisas till den länsgemensamma budgeten, vilket även är ett alternativ för Tranås kommun. Det innebär dock att kommunen inte får tillgång till samma stödinsatser och utbildningstillfällen som pilotkommunerna. Om Tranås väljer att använda den regionala budgeten istället för att ta fram en egen, kommer informationen på

kommunens hemsida enbart bestå av en länk till länsstyrelsens sida för koldioxidbudgeten.

Trafik på hemsidan: Under sista året har 105 st. besökt sidan ”koldioxidbudget”.
Sidor med flest besök är:
Startsidan 149 305
Lediga tjänster 33 103
Öppettider simhallen 26 985

Ekonomi

Årlig avgift 25 000 kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2025-08-30
Bilaga

Beslutet skickas till

Diariet
Miljöstrateg

Förvaltning: Kommunledningen

Pär Thudeen
Kommundirektör

Annsofie Sarenäs
Miljöstrateg